

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۱ بهمن ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بقیه شور اول لایحه آبیاری
- ۳ - طرح و تصویب لایحه اجازه خرید سهام تعاونی مصرف از طرف وزارت پیشه و هنر و بازرگانی
- ۴ - طرح و تصویب لایحه استخدام فارغ التحصیل های دانشکده های کشاورزی
- ۵ - تصویب مرخصی آقایان اقبال و جلایی
- ۶ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

(مجلس یکساعت و سه ربع پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز پنجشنبه ۸ بهمن ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند *

- ۱ - تصویب صورت مجلس]
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد
- ۲ - بقیه شور اول لایحه آبیاری]
رئیس - گزارش کمیسیون کشاورزی راجع به آبیاری مطرح است ، ماده سوم خوانده میشود
ماده ۳ - هر مبلغ از این اعتبار سالیانه که در آخر هر سال بمصارف مندرجه در این قانون نرسد در سالهای بعد بدون اینکه بصرفه جوئی برود مورد استفاده قرار خواهد گرفت
رئیس - آقای مؤید احمدی
مؤید احمدی - وقتی قانون آبیاری جزء دستور شده بود در ورقه که بیرون آویخته بودند بنده جزء مخالفین اسم خودم را نوشته بودم لکن متأسفانه بواسطه کسالت در آن جلسه نتوانستم حاضر شوم و قانون کلیاتش و ماده اول

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

* عین مذاکرات مشروح یکصد و سی و امین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

* اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائب با اجازه - آقای فاطمی .
- غائبین بی اجازه - آقایان ، مرآت اسفندیاری - رهبری - ارگانی - شاهرودی - مشردوانی - ناصری - امیر ابراهیمی - دبستانی - آصف - صافنوزیری - فتوحی - کامل مانگو ؛
- غیر آماه گان بی اجازه - آقایان ، رضوی - نعمودی خراسانی - اکبر - بوداغبان ؛

و دوش گذشته است این است که حالا در ماده سوم که حکایت خرج است بنده می خواستم يك تذکری عرض کنم و اصلاً نظر خودم را اگر اجازه بفرمائید بعرض مجلس برسانم. عرض کنم نظر بنده این است که آبیاری در این مملکت اگر بخواهیم قنوت را درست کنیم فایده ندارد غیر از این که بخواهیم بگوئیم قانون آبیاری گذرانده ایم. قنوت اگر مالک دارد و پول دارد قنات خودش را آباد میکند و اگر ندارد از بانک فلاحتی قرض میکند و قناتش را آباد میکند آبیاری این کشور سدبندی است این را فراموش نکنید. رودخانه هلیل رود از اول جیرفت می آید تا آخر جیرفت در جازموربان فرو میرود در هفتصد سال پیش از این تاریخ احمدابن محمد با اسم عقد العلی را بردارید بخوانید مینویسد در هر سال از محل این آب سیصد هزار اشرفی عاید میشده است از محل کنف و ابریشم و همچنین چند رودخانه در سیستان است و در خراسان است و در همه شهرهای ایران اغلب رودخانه هست آبیای این مملکت باین است که سد به بندند و آب را بیاورند روی اراضی که مردم برای زراعت بتوانند استفاده کنند و الا قنوت را میخواهید چکار کنید اگر دارد آباد میکند قناتش را و اگر ندارد میرود از بانک کشاورزی قرض میکند و خرج میکند عمده آبیاری این مملکت به سد بندی است این مخارجی را که میخواهید بکنید بنده به ده برابر آن عقیده دارم ولی در هر سال در يك قسمت عمل کنید و سد بندی کنید يك سال آب کوه رنگ را بیاورید باصفهان يكسال سد جیرفتی را به بندید يكسال سد کشف رود را به بندید اینطور کارها برای مملکت فایده دارد و الا در قنوت کار کردن فایده ندارد. اینجامینو بسدا احداث چاه آرتزین بکنند این کارها را قبلاً کردند برای چاه آرتزین مرحوم حاج محمد خان پسر مرحوم حاج عبدالکریم خان ادوات و آسبابی وارد کرد و کارخانه به کرمان آورد و متخصص رفت بعد از پنج شش ماه يكسال مطالعه گفتند نمیشود محل چاه آرتزین باید جایی باشد که اطراف آن کوه باشد و زمین آن طشت

باشد تا بشود چاه آرتزین احداث کرد و آن جا گفتند که موجباتش فراهم نیست و آن نظر بهم خورد و اسبابهای ریخته است در کرمان توی يك انبار و آن مرد متخصص هم در آن جا مرحوم شد. در یزد مگر اجازه نگر گفتند؟ خرج نکردند؟ ولی نتیجه نداد شما رودخانه ها را ول کردید سد نمی بندید میخواهید چاه آرتزین درست کنید؟ بعقیده بنده عوض این مواد يك برنامه ده ساله بنویسید و سالی ده میلیون ۲۰ میلیون هر چه دارید خرج سد بندی کنید این کار آبیاری مملکت و خدمت بکشاورزی مملکت است و الا قنوت را آباد کردن یا چاه آرتزین کردن بنظر بنده يك خرج بی جایی است و هیچ فایده ندارد

مخبر - محض روشن شدن نظر جناب عالی عرض میکنم که در کمیسیون کشاورزی این مطالب کاملاً بحث شد و مطرح شد و همین تذکرات را آقایان اعضاء کمیسیون به آقای وزیر کشاورزی دادند وزارت کشاورزی اصل مقصودش در این لایحه بطوری است که حضرت عالی تذکر دادید و نظرش توسعه آبیاری است در تمام کشور نه در ظرف ده سال بلکه در چندین نوبت ده سال یعنی هر ده سال که تمام شد بعد هم ادامه بدهند برای این که احتیاجات آبیاری در ایران فوق العاده زیاد است و اینکار را با کمی اعتبار و کمی وسائل تصدیق بفرمائید که در يك مدت کمی نمی شود عملی کرد مدت خیلی مدیدی لازم است که تمام سد هائی که در تمام کشور لازم است ایجاد شود البته وزارت کشاورزی این را در نظر ندارد و در لایحه هم این نیست که دولت مستقیماً در قنوت مردم دخالتی بکند اگر ذکری از قنوت این جا شده است مقصود قنوت مشترکی است که خودتان در کرمان هم سراغ دارید که دارای هزاران شريك است و بواسطه کثرت شرکاء نمیشود در تنقیه آنها اقدام کرد باید يك موادی وضع شود که تمام شرکاء را در تنقیه و احیاء آن قنوت وادار کند البته این موضوع با سد بندی مانعة الجمع نیست. این که راجع به چاه آرتزین

فرمودند متأسفانه این قسمتی را که آقا فرمودند وارد نیست و بنده نمیتوانم در این قسمت با جنابعالی هم عقیده باشم بنده در اروپا بوده ام و چاه آرتزین را در افریقا دیده ام خود آقای وزیر کشاورزی هم تشریف داشتند و دیده اند که در افریقای شمالی بواسطه احداث یکی دو چاه آرتزین شهرهای خوب و آبادی احداث کرده اند و يك اراضی بائر و لم یزرع و غیر قابل زراعت را تبدیل به يك مزارع نبرد خرمی کرده اند که انسان لذت میبرد از دیدن آنها و در ایران هم آنطور نیست که در هیچ نقطه نشود چاه آرتزین ایجاد کرد هست نقاطی که اگر کاملاً رسیدگی کنند و مطالعه کنند چاه آرتزین ممکن است احداث شود و آب کاملی در بیاید و استفاده کلی خواهد داد. بنده خودم نه سال قبل يك شرکت فرانسوی را دیدم که نمایندگان آن شرکت آمده بودند در آن طرف کوههای مازندران تجسس میکردند و تفتیش میکردند و خود آنها اظهار میکردند بقدری آب فراوان بود و قوران میکرد که لوله ها را میترکند البته در آنجا ها ممکن بود چاه آرتزین ایجاد کرد و استفاده کشاورزی کرد البته اگر آن طرف کوه آب فوران داشته باشد معلوم نیست که در این طرف کوه نشود استفاده کرد شما اگر از تبریز تشریف ببرید بسمت خراسان تمام این دامنه های کوه محل های فوق العاده خوب و مساعدی است از نظر فلاحتی ولی متأسفانه بواسطه نداشتن آب نتوانسته اند آنجا زراعت کنند در صورتیکه اگر ما بتوانیم بواسطه چاههای آرتزین این قسمت از دامنه جبال البرز را آبیاری و زراعت کنیم تمام آن ذوقه ایران که سهل است پنج برابر خوراک ایران میشود خوار بار ایجاد کرد و مملکت را از حیث خوار بار غنی و بی نیاز کرد پس بعقیده بنده این لایحه نظر حضرت مستطاب عالی را از حیث سد بندی و آبیاری تأمین کند و اگر راجع به قنوت هم در این قانون تذکری داده شده از حیث قنوت مشترکی است که اصلاح و تنقیه آنها لازم است و بدون قانونی هم این عمل اجرا نخواهد شد.

رئیس - آقای فرمانفرمائیان

فرمانفرمائیان - موافقم

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - عرض کنم با عاطفه کاملی که بنده بامور کشاورزی دارم و همینطور علاقه که به آقای عدل وزیر کشاورزی داشته و دارم متأسفانه مخالف با این قانون هستم و ناچارم عقیده خودم را بعرض مجلس برسانم همه آقایان مستحضرنند که ترقی امور کشاورزی فقط و فقط از لحاظ ارزش دسترنج زارع و مالک است یعنی اگر دسترنج او ارزش داشته باشد قهراً امور کشاورزی ترقی میکند و هر قدر زحمت بکشند. چنانچه در حین آبیاری میکنند و الا مثل ایام گذشته میشود که ملاحظه فرمودید طبقه زارعین دست از کار کشیدند و بکارهای متفرقه پرداختند بعلاوه مداخله دولت و اصطکاک مأمورین دولت در امور مردم در کلیه امور ثابت کرد که اسباب اذیت و زیان دولت و مردم میشود امور خط آهن اگر طوری بود که مورد اصطکاک مأمورین دولت بود یقین بدانید که ما دارای خط آهن نبودیم خصوصاً در امور کشاورزی که اگر مداخله مأمورین دولت در آن باشد و ما فرض کنیم که از گذراندن این قانون آبیاری کشور را تأمین میکند در حقیقت اسم این قانون را باید گذاشت کاسه از آش گرمتر برای اینکه هر زارعی هر مالکی که در این کشور هست بیش از هر کس نسبت به آب و خاک خودش علاقه دارد که شاید صدی يك مأمورین دولت این علاقه را نداشته باشند مداخله مأمورین دولت در قنوت مردم باعث خواهد شد که امور کشاورزی را فلج میکنند و دیگر اینکه مالکین گرفتار وام شوند و املاک خودشان را بفروشند در اینجا دلیل عرض میکنم همان عملی را که مأمورین دولت و بالاخره متخصصین در امور خالصجات کردند ملاحظه فرمودید بالاخره کار بجائی رسید که خالصجات از دست دولت رفت و حالا ملاحظه بفرمائید که بدست افراد افتاده و صد درصد ترقی کرده است (هاشمی همه جا اینطور نیست) بنده عقیده خودم را عرض میکنم و

شاید عقیده کامل نباشد عقیده بنده این است که امور آبیاری که از طرف وزارت کشاورزی اقدام میشود فقط و فقط مربوط به آبهائی باید باشد که در این کشور هرز می رود یعنی از مردم ساخته نیست که آنها را به اراضی برگرداند آنها را باید اقدام کرد که اراضی قابل زراعت تهیه کنند و افراد را دعوت کنند و ایجاد خرده مالکین در کشور بکنند و آنها را به خرده مالکین بفرروشند قطعی است اگر این عمل وزارت کشاورزی انجام بدهد یقین بدانید که صدی یک کاری که وزارت کشاورزی در این جا انجام میدهد تأثیر ندارد و فایده ندارد ولسی معذالك ارزش دارد که آبهائی که هرز می رود سد بندی بکنند و اراضی تولید کنند که قابل زراعت بشود راه دور نرویم سد ساوه اراضی فراوان در جلو دارد آن سد را ببندید و مشغول شوید آب شاه رود قزوین را برگردانید باین اراضی و این خرجهای زیادی که از برای این موضوع میشود خرج سد بندی بکنند این است عرایض بنده .

وزیر کشاورزی - آقای دهستانی فرمودند با این قانون مخالف هستند اولاً این قانون را تأیید کردند و مخالفتی بنده ندیدم فرمایشانی که فرمودند تمام آن در این قانون پیش بینی شده و مخصوصاً راجع به سد بندی وقتی که به موادش رسیدیم ملاحظه خواهید فرمود که این اعتباریکه گرفته شده عمده برای این منظور خواهد بود بنا بر این نظری که آقا دارند تأمین است و اینکه فرمودید اگر مالکی باشد که در ملکش قنات باشد خودش آباد میکند خواستم عرض کنم اینطور نیست چند هزار قنات در ایران وجود دارد که مالکین آنها هیچوقت میل ندارند آباد شود حالا غیر از جنوب در حوزه انتخابیه خود آقا چندین قنات خراب نشان بدهم که مالکین آن نمیکذارند آباد شود و امیدوارم بعد از اینکه قانون تصویب شد همین کاسه از آتش گرمتر یک خدمتی برای شما انجام میدهد .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

ماده ۴ - بنگاه مستقل آبیاری موظف است ساختمان

های آبیاری و زه کشی که تا کنون نقشه های آنها حاضر شده یا سایر عملیات آبیاری را که در مدت ده سال بررسی آنها تکمیل و اجرای آنها لازم شمرده شود بترتیب الهم فالاهم عملی نماید و سازمان مخصوص جهت بررسی امور آبیاری در کلیه کشور تشکیل دهد تا بتدریج هر اقدامی که برای توسعه آبیاری ممکن باشد مورد بررسی کامل قرار گیرد و برای استفاده از آبهای زیرزمینی واحداث چاه آرتزین متخصصین مخصوص استخدام نماید که بمطالعات علمی پرداخته و همین که در یک نقطه بررسی تکمیل و نقشه های لازم تهیه شد شروع بعمل نماید .

تبصره - تشخیص تقدم و تأخر عملیات آبیاری هر سال بر حسب پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود .

رئیس - آقای آزادی .

آزادی - عرض کنم بنظر بنده مهمترین قدمی که این دولت برداشته است تقدیم لایحه آبیاری است و یکی از بزرگترین افتخارات این عصر است و بعقیده بنده اگر در این مدت ده بیست سال که وسائل اصلاحات در این مملکت فراهم بود بجای این ساختمانهای بیهوده و مخارج گزافی که در این مملکت شد و امروزه یکشاهی بدر این مملکت نمیدخورد این پولها صرف آبیاری میشد امروز میتوانستیم که یک استفاده های خیلی زیادتری بکنیم و مملکت را از فقر و بدبختی نجات بدهیم و این قحطی که امروز دچار مملکت شده هرگز پیش نمی آمد خاصه اینکه مملکت ایران در یک فلات خشکی واقع شده است که احتیاج دارد به آبیاری مصنوعی در قسمت سد بندی رودخانه ها و احیاء قنات و سایر قسمتها اما اشکالی که هست بعقیده بنده در مسئله تشخیص تقدم و تأخرات و این یک موضوعی است که بایستی خیلی مورد توجه دولت باشد در این چند سالی که متخصص آبیاری آمده است اقداماتی کرده است می بینیم و می شنویم که در بعضی نقاط که رودخانه داریم با وسایل آبیاری بحد کفایت هست باز برای اینکه وضعیت آنها بهتر

شود برای آبیاری یک قدمهای بهتری برداشته اند و یک اقداماتی کرده اند مثلاً در اصفهان اقداماتی کرده اند از جمله اتصال آب کوه رنگ بزاینده رود یا در خوزستان هم که مشغول سد بندی هستند ولسی یک قسمت از این مملکت هست که خود آقای وزیر کشاورزی مستحضر هستند که حتی اینها آب خوراکی هم ندارند در یک قسمت از کرمان و فارس و بلوچستان جاهائی هست که مسافرین وقتی که بخواهند مسافرت طولانی بکنند بایستی آب همراه بردارند که مبادا در توی راه از تشنگی تلف شوند بعقیده بنده مقدم بر همه باید آن شهرهائی را در نظر گرفت که وسائل آبیاری در آنجاها نیست حتی آب خوراك هم ندارند قسمتی از فارس هست که موسوم به لارستان است که اغلب آقایان مسبق هستند که با وجود اینکه یک ناحیه وسیعی است که قریب صد هزار نفر جمعیت دارد بواسطه اینکه نفقناتی هست و نه رودخانه و نه هیچ وسیله آبیاری هست بهمین حال مانده در آنجاها بایستی اقداماتی شود و زمین آنجا برای زراعت بقدری مستعد است که اگر یکسال باران بیاید و زراعت بشود طوری خوب میشود که تخمی دو بیست تخم و سیصد تخم عمل می آید و برای چند سالشان ذخیره میکنند و در نتیجه اینکه آب ندارند و وسائل زندگی برای آنها فراهم نیست در سال گذشته و امسال مکرر بنده عرض کردم که قحطی در لارستان بقدری بود که شاید قریب بیست هزار نفر از قحطی تلف شده اند و چون خوراك آنها اکثراً ملخ دریائی و ملخ صحرائی هسته خرما بوده است و از اینجهت شاید در حدود بیست هزار نفر از آنجا مهاجرت کردند اینها در اثر چه بوده در اثر اینکه در آنجا آبی نیست که بتوانند کشتی بکنند بنده مکرر خدمت آقای وزیر کشاورزی عرض کرده ام که این پروفیسور و بنده که متخصص آبیاری است عازم این ناحیه بشویم که اگر ممکن باشد بوسیله چاههای آرتزین آنجا ها را آباد نمایند بوسیله زرد و آر آنجا را ممکن است آبیاری گردد که اگر یکسال خشك سالی شد مردمان آنجا دچار بی آبی و مضیقه نشوند اما

متأسفانه نشد و با اینکه این پروفیسور به اغلب نقاط فارس هم مسافرت کرده هنوز هم موفق نشده است کاری برای لارستان بکند این است که موضوع تقدم و تأخر بنظر بنده خیلی اهمیت دارد و با این ترتیب که اینجا پیش بینی شده فایده ندارد ممکن است الآن یک برنامه تهیه کنند از روی سوابق و اطلاعاتی که وزارت کشاورزی دارد آن محل هائی که از حیث آب در زحمت هستند آنها را مقدم دارند و یا اینکه در جزء همین لایحه پیش بینی شود که موضوع تقدم و تأخر با موافقت کمیسیون کشاورزی باشد و آقایان نمایندگان هم که اطلاعات محلیشان بیشتر است نظریات خود را بدهند و از نظر آقایان استفاده شود و از افکار اعضاء کمیسیون کشاورزی که اغلب آقایان مطلعین آنجا تشریف دارند استفاده کنند چون آقایان وزیران اغلب از حدود حوزه کارشان اطلاع دارند و از نظر سیاست عمومی انتخاب میشوند ولسی اطلاعات از وضعیت محل ها و نقاط دور دست ندارند و بایستی برای این کار از نظر آقایان نمایندگان استفاده کنند برای نمونه بنده عرض میکنم که سال گذشته بنده یکی از آقایان وزیران که اطلاعات جامعی دارند و خارج هم رفته اند مکرر راجع بهمین موضوع لارستان عرض کردم که این بدبختها دچار قحط و غلا هستند ولی ایشان جواب دادند که برای لارستان هیچ نمیشود کاری کرد فقط باید اهالی را کوچ داد از آنجا و به جای دیگر فرستاد حالا ملاحظه فرمائید یک جائی که صد هزار نفر جمعیت دارد بخواهند آنها را کوچ بدهند بکجا بفرستند چطور وسائل زندگی آنها را تأمین نمایند این میزان اطلاعات بکنفر وزیر است حالا وقتی که این کار را بنظر این آقایان وزیران بگذاریم بیش از این نمیتوانیم از شان نتیجه بگیریم بنابراین بنده از آقای وزیر کشاورزی استدعا دارم که برنامه برای این کار تهیه فرمائید یک سرمایه کافی برای کلیه کشور همین شود که معلوم باشد هر سال چه بکنند امسال نوبت اصفهان سال دیگر نوبت فارس سال دیگر نوبت کرمان آن برنامه همین شود و از نظر

کمیسیون کشاورزی بگذرانند و آقایان نمایندگان هم با نظریات و اطلاعات محلی که دارند بتوانند پیشنهادات خود را بکنند. و از این راه ما بیک نتیجه برسیم.

وزیر کشاورزی - ساختمانهای آبیاری بر خلاف ساختمانهای معمولی مطالعات خیلی عمیقی لازم دارد و وقت زیاد برای اینکه اگر یک کسی يك خانه بسازد و يك آجرش را نگذارد آن خانه خراب نمیشود و شاید دوستان سال هم بماند ولی در موضوع سد بستن اینطور نیست و اگر مختصر شکاف و سوراخی داشته باشد كنده میشود از بین میرود بنابراین ساختمان يك سد مطالعات خیلی زیادی لازم دارد راجع بمقدار آب راجع بعد اكثر فشار آب که از جریان سیل تولید میشود نسبت به استقامت زمین باید يك مطالعات دقیقی شود و باین واسطه است که نمیشود این کار را با عجله انجام داد بهمین جهت است که در قانون همین ماده پیشبینی شده است که يك عده متخصص استخدام شود که هر کدام مأمور يك استان بشوند که آنها هر کدام در قسمت استان خودشان مطالعاتی کنند و بهترین طرق را پیشنهاد کنند و وقتی که این پیشنهادها تهیه شد و نقشه ها تهیه شد بموقع اجرا گذارده میشود و یکی از مهندسان که در نظر گرفته شده است برای فارس است که از لحاظ کم آبی در مضیقه است و البته تصمیم دولت هم این است که آبیاری آنجا هر چه زودتر اقدام بشود و پیشرفت کند راجع باین پیشنهاد که فرمودند برنامه معین بشود یا در کمیسیون کشاورزی هم معین نشود این عیب دارد برای اینکه فعلاً بعضی ساختمانها که نقشه اش حاضر است اگر ما آنها را شروع کنیم کشور از آن ساختمانها استفاده خواهد کرد و بتدریج سایر ساختمانها که پروژه هاشان تهیه شد آنها را با در نظر گرفتن احتیاجات هر قسمتی اجرا خواهیم کرد ولی اگر بنا بشود از حالا بگوئیم که ما برای ده سال فلان کار را خواهیم کرد چون نقشه ها برای ده سال حاضر نیست اینها عملی نیست. راجع باینکه کمیسیون کشاورزی مجلس برنامه هر سال را معین کند اینهم در کمیسیون مطرح شد و بالاخره آقایان اینطور صلاح دانستند

که خود دولت معین کند و اینطور هم نیست که دولت حقیقه بخواید يك منطقه آباد و يك منطقه خراب باشد دولت با در نظر گرفتن احتیاجات هر محل، کمی آب، احتیاجات مردم آن مناطقی را که بیشتر احتیاج دارد در درجه اول قرار خواهد داد و اما برای اینکه خاطر آقای نماینده محترم نسبت به لار آسوده باشد عرض میکنم که امسال بندر کاری خوبی آنجا شده از بندری که برای جنوب فرستاده شده و امیدوارم آن سالهای سختی که میفرمایند دیگر سپری شده باشد

رئیس - آقای اوحدی.

اوحدی - این ماده چهار با تبصره ای که زیر آن نوشته شده بعقیده این بنده خوب تنظیم نشده است زیرا جمله اول این ماده موضوع وظیفه بنگاه آبیاری است برای عملی کردن ساختمان های آبیاری و زه کشی بعنوان الاهم فالاهم و این قسمت اول ماده چهار بالکل مخالف است با تبصره زیر این ماده که نوشته شده است عملی کردن آن ساختمانها از حیث تقدم و تأخر بر حسب پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود، گویا نویسنده این ماده و تبصره آن درست دقت نکرده است که این مخالفت صریح است، اگر بنگاه موظف است این کار را بکند به پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران چه مداخلیتی دارد؟ اگر بخواهند بالفظ کار بکنند آن يك موضوعی است ولی اگر میخواهند عمل کرده باشند بنده معتقد هستم که این تبصره بالکل باید از بین برود زیرا اگر يك بنگاه مستقل آبیاری جدی هم داشته باشیم و بخواهد از روی علاقه نسبت باین آب و خاک خدمت بکند همینقدر که نباشد پیشنهاد بوسیله وزارت کشاورزی و هیئت وزیران در کار بیاید بالکل آن کار فایده میشود، فرض کنیم بنگاه آبیاری نقشه ساختمان يك محلی را حاضر کرد و در برج اسفند بخواهد شروع بعمل بکند که آبش برای فروردین واردی بهشت بيك اراضی بنشیند در اسفند پیشنهاد میکنند بوزارت کشاورزی تا وزارت کشاورزی بخواهد باین پیشنهاد مراجعه بکند و بهیئت

دولت پیشنهاد بکند تصور میکنم اصلاً آن آب و آب و خاک و آن نظر و آن ترتیبات بالکل از بین میرود باین نظر بنده معتقد نیستم که از یکطرف بادهاره مستقل آبیاری اختیار داده شود و از طرفی این اختیار از او سلب شود باین جهت پیشنهاد میکنم آقای وزیر کشاورزی موافقت بفرمایند با آن دلیلی که تذکر دادم این تبصره را از این ماده خارج بکنند، ملغی بکنند. مطلب دیگر موضوع استخدام متخصصینی است که موضوع دوم این ماده است بنظر بنده مقتضی است این ماده تفکیک شود یعنی دو ماده بشود قسمت اول اختیارات بنگاه آبیاری و قسمت دوم مربوط بخود وزارت کشاورزی باشد زیرا بنگاه آبیاری حق ندارد متخصصینی برای چاه آرتزین یا جای دیگر از خارجه استخدام بکند اگر مقصود از مستخدم مستخدمین داخلی است آن يك امری است علیحده ممکن است باو اختیار داده شود ولی اگر ما محتاج شدیم بموجب این ماده بيك متخصص خلیجی برای احداث چاه آرتزین البته باینستى این اختیار با خود وزارت کشاورزی باشد نه بادهاره آبیاری باین جهت عرض کردم که این ماده تفکیک شود قسمت اول مربوط بادهاره آبیاری و قسمت دوم مربوط به وزارت کشاورزی.

رئیس - آقای رضوی.

رضوی - عرض کنم در يك قانونی که مطرح میشود هر دفعه نمیشود تصور کرد که مجالی برای بحث و گفتگو هست و يك نظرهایی که پیدا میشود در يك وقتی مجدداً انسان بتواند آنها را اظهار کند. در این ماده بنده دیدم که نوشته شده بود پروژه هایی که وزارت کشاورزی تهیه کرده است اینها را اختیار دارد رویش اقدام و عمل کند و با این عبارت مثل اینکه يك حق تقدمی از برای پروژه های موجود گذاشته اند و البته وضعیت آبیاری که تا بحال در کشور شده يك سابقه خوبی نداشته نه از نظر کیفیت عمل بلکه از نظر محل آن برای اینکه با وجود اینکه راجع به قسمت های جنوب مکرر مذاکره شد که احتیاج زیادتری

به آبیاری دارد معذک که اغلب اقداماتی که از حیث سد بندی یا غیر آن انجام گرفته است در جاهائی شده است که اغلب آب زیاد داشته بنده که هیچ نقشه ای را اطلاع ندارم که آماده باشد و متعلق باشد بآن نواحی که آب کافی ندارد، بطور کلی موقعی که در این کار میخواهیم وارد بشویم باید در درجه اول آن جاهائی که محتاج تر هستند در نظر بگیریم و محل تردید هم هست که در این قسمت فلات ایران مرکز و جنوب آن محتاج تر است بآب بنا بر این بنده پیشنهاد میکنم که این پروژه ها را ممکن است مقرر بفرمایند در کمیسیون بیاورند ببینیم برای کجا است، اگر جاهائی است که ضرورت فعلی اقتضای اقدام کافی در آن میکند که البته کمیسیون هم موافقت خواهد کرد ولی اگر برای يك جاهائی است که دیر شدنش موجب نمیشود که مردم از تشنگی بمیرند درینصورت دیگر ضرورتی ندارد، البته در قسمت فارس بطور کافی آقای آزادی بیان فرمودند ولی چیزی که هست در آنجا نیازمندی آب خیلی بیشتر از این مقداری است که بعرض آقای وزیر کشاورزی رسیده است مثالی که آقای آزادی زدند راجع بوضع لارستان بود که لارستان که يك ناحیه گرمسیری و در آخرین نقطه جنوبی کشور ماست البته اگر در راه دور بوده است و مأمورین اطلاع کافی از آن نداشته اند محل تعجب نیست ولی بنده مثل میزنم محلی را که در مرز فارس قرار گرفته و آن آباد است در اینجا آقایانی که بشیر از رفته اند میانه لار و ایزد خواست دیده اند که زمینهای زیادی وجود دارد و اگر مختصر آبی فراهم بشود شاید خود این قسمت صحرا بتواند حاصل و نتیجه خوبی بدهد که نصف آنوقت ایران را تأمین بکنند و بالا اقل برای فارس تنها ولی معذک تا کنون کوچکترین اقدامی برای این صحرا نشده است خود اهالی آباده مکرر بوسیله بنده و غیر بنده از وزارت کشاورزی تقاضا کرده اند که چون شهر آباده آب کافی ندارد و از چاه تنها استفاده میکنند يك فکری برای آب آنجا بشود معذک هیچ فکری و نقشه ای تهیه نکرده اند بطوری که خود اهالی آنجا مجبور شدند رفته اند و يك

نگاه هائی باطراف کرده اند و يك پروژه هائی تهیه کرده اند و فرستاده اند و هنوز هم تکلیفش معلوم نشده از این جهت بنده فقط منظورم این بود که در صورتی که بناست بنگاه آبیاری کار بکند مقتضی است که نقاطی را که بیشتر احتیاج دارد مقدم بدارند.

شهدوست - همه جا احتیاج دارند .

رئیس - پیشنهاد آقای هاشمی .

بنده پس از جمله پیشنهاد وزارت کشاورزی در تبصره جمله مطابق احتیاج و استعداد هر محل را پیشنهاد میکنم .

رئیس - ملاحظه می فرمائید آقایان با اینکه میل دارند که این لایحه زودتر بگذرد ولی صحبت هائی میشود که البته يك قدری اسباب معطلی میشود در صورتیکه آقایان راجع باین مطالب پیشنهاداتی دارند بهتر این است که پیشنهادات خودشان را بدهند چون شور اول است میرود بکمیسسیون و مطالبی که دارند در آنجا بفرمایند که زودتر این کار انجام بشود در جلسه گذشته دو ماده خوانده شد حالا هم تقریباً یکساعت از وقت گذشته فقط دو ماده خوانده شده است . ماده پنجم .

ماده ۵ - هر موقع که اشخاص یا مالکین بخواهند در نقطه بمملیات آبیاری یازده کشی یا سدسازی و امثال آن به هزینه خود اقدام کنند میتوانند از بنگاه آبیاری تقاضای کمک فنی نمایند بنگاه مزبور موظف است بوسیله متخصصین خود محل منظور را معاینه و از لحاظ امکان فنی مورد بررسی مقدماتی قرار داده و هزینه تقریبی آنرا نیز تعیین و به داوطلبان مراتب را اطلاع دهد تا سرمایه لازم را پرداخته یا تعهد نمایند و در صورتیکه کار باید بوسیله شرکتی انجام شود شرکت آنرا نیز تأسیس نمایند پس از آنکه این اقدامات بعمل آمد و شرکت تأسیس و سرمایه فراهم شد بنگاه آبیاری موظف خواهد بود هزینه خود نقشه برداری کامل و تهیه طرح های لازم و دفاتر فنی را انجام داده و برایگان بشخص یا شرکتی که تعهد انجام عمل را نموده واگذار نماید .

رئیس - ماده ششم .

ماده ۶ - بنگاه مستقل آبیاری میتواند بهاء آب زمین هائی که بر اثر عملیات آبیاری و زه کشی مشروب میشوند طبق ارزش و قیمت معمول در هر محل بارعایت حال کشاورزان دریافت نماید .

در مواردی که از آب برای مشروب کردن شهرها یا کارهای غیر زراعتی از قبیل آسیاب و آبدنگ و تولید نیروی برق و غیره استفاده شود بهاء آب به تراضی بنگاه آبیاری و مصرف کننده تعیین و وصول خواهد شد

رئیس - ماده هفتم .

ماده ۷ - در آمد حاصل از تأسیسات آبیاری برای توسعه آبیاری کشور اختصاص داده شده از حیث جمع و خرج علاوه بر اعتبار مصوب در این قانون در بوجه هر سال منظور خواهد گردید و در خاتمه مدت ده سال آنچه از این حساب بابت اصل سرمایه یاد آمدهای سنواتی باقی بماند برای توسعه آبیاری و زه کشی بطریق مذکور در ماده ۲ به بنگاه مستقل آبیاری پرداخته خواهد شد .

رئیس - ماده هشتم .

ماده ۸ - از در آمد هر گونه عملیات آبیاری و زه کشی که بطریق مذکور در ماده ۶ وصول بشود برای اصلاح و ترفیه زندگانی رعایا خاصه امور بهداشت و فرهنگ آنها و اصلاحات کشاورزی در همان حوزه بمصرف خواهد رسید وزارتخانه های مربوط ترتیب اجرای این عمل را با بنگاه آبیاری خواهند داد .

مخبر کمیسیون - (آقای افشار) اینجا در طبع این ماده يك اشتباهی در مطبوعه رخ داده است چون ترتیبی که از کمیسیون گذشت نوشته شده بود ده درصد از در آمد هر گونه عملیات آبیاری صرف ترفیه زندگانی رعایا میشود و بقیه یعنی نود در صدش عاید بنگاه آبیاری میشود ولی اینجا طوری نوشته شده که معلوم میشود تمام در آمد آبیاری خرج اصلاح حال برزگران میشود این اشتباه باید اصلاح شود .

رئیس - در شور دوم اصلاح کنید ماده نهم :

ماده نهم - بنگاه مستقل آبیاری مکلف است برای انجام عملیات آبیاری یا زه کشی شرکت هائی تشکیل دهد که سرمایه آنها را یا تماماً بنگاه پرداخته یا با شرکت مالکین و با آنکه کلیه سهام آنها از طرف مالکین تأمین گردد .

ولی چنانکه پس از خامه عمل مالکین یا اشخاص دیگری حاضر باشند که تمام یا قسمتی از سهام دولت را خریداری

نمایند بنگاه آبیاری مجاز است با تصویب هیئت وزیران سهام خود را بمصرف فروش برساند و مبلغ حاصله از فروش سهام را نیز طبق ماده هفت برای امور آبیاری تخصیص دهد . در خرید سهام مالکینی که از آب استفاده میکنند حق تقدم خواهند داشت

و همچنین بالمعکس بنگاه آبیاری میتواند سهام شرکاء دیگر را با رضایت آنها از محل اعتبارات آبیاری خریداری نماید .

نظر باینکه منظور از تأسیس این قبیل شرکت ها توسعه کشاورزی در کشور میباشد بهاء آبی که از طرف شرکت ها باید وصول شود طبق ماده ۶ توسط بنگاه آبیاری تعیین و شرکتها بهیچوجه حق تجاوز از آن میزان را نخواهند داشت .

رئیس - ماده دهم .

ماده ۱۰ - نظارت در کلیه امور آبیاری کشور از قبیل تأسیسات آبیاری - ساختمانها تقسیم آب رودخانه ها و انهار عمومی و آب بند آنها و استخرهای عمومی که آب آنها بمصرف زراعت میرسد بعهده بنگاه آبیاری است .

رئیس - ماده یازدهم .

ماده ۱۱ - برای حسن جریان و تنظیم و تقسیم آبها و نگاهداری سد ها و مخزن ها و انهار عمومی و آب بند آنها و استخرها و قنواتی که صاحبان متعدد دارند و غیره بنگاه آبیاری مجاز است هیئت هائی از مالکین و حق آبه برهات تشکیل دهد و صندوقهای مخصوصی برای تأمین این منظور ایجاد نماید . کلیه مالکین و حق آبه برهات موظف خواهند بود به نسبت آبی که از آن استفاده میکنند یا مالک هستند سالیانه مبلغی بمیزانی که به تشخیص بنگاه آبیاری و این هیئت ها معین خواهد شد به صندوق مزبور بپردازند تا در هر مورد لزوم طبق تشخیص بنگاه آبیاری و تحت نظر خود هیئت ها توسط نمایندگان فنی آن بنگاه بمصرف مرمت سد ها و انهار و ساختمان مقسم ها و تعمیر قنوات و غیره بپردازند هر هزینه از این محل بجز برای انجام منظور مذکور در این ماده متبوع است مؤایندی که از این باب از املاک حاصل میشود صرفاً بمصرف

مرمت منابع آبیاری همان املاک خواهد شد .

رئیس - آقای حمزه تاش .

حمزه تاش - در ماده ده و همچنین در ماده یازده اختیاراتی میخواهد بنگاه آبیاری نسبت به آب بندها و این همیشه معمول بوده است يك دهی خودش يك آب بندانی داشته در موقع هم تقسیم میکند برای مزارع خودش بنده احتیاجی نمی بینم که این قسمت را تحت اختیار بنگاه آبیاری بگذارند لذا بنده تمنی میکنم که این جمله آب بندهای مالکین جزء حذف شود .

وزیر کشاورزی - البته منظور ما از این لغت آب بندان در ماده ده آب بندانهائی است که جنبه عمومی دارد و بین چندین ملک مشترك است بنظر بنده مانعی ندارد که اینجا باشد چون در ماده یازده گفتیم که راجع به عمران این قبیل آب بندانها مالکین باید اقدام بکنند و هیچ تأثیری ندارد که این باشد در آنجا یا نباشد ضرری ندارد و با اینکه بنویسیم اگر در آب بندهای خصوصی اگر مالک کار خودش را بکند ما دخالتی نداریم .

رئیس - آقای حمزه تاش .

حمزه تاش - يك دهی است که ممکن است پنج شريك داشته باشد پنج آب دنگ اینها خودشان بین خودشان تقسیم میکنند اگر بنا باشد دست مأمورین باشد حتماً دچار اشکال میشود و اسباب زحمت مردم میشود این است که استدعا کردم و آقایان دیگر هم علاقه دارند و نظر دارند در این قسمت که در يك ملکي که چند مالک خرده دارد و شرکت دارند و مخصوص آنها است بنگاه دخالتی دو قسمت آبیاری نداشته باشد در کمیسیون هم ممکن است بنده توضیحاتش را عرض کنم .

وزیر کشاورزی - در کمیسیون بفرمائید مانعی ندارد .

رئیس - آقای هاشمی .

هاشمی - این قانون بیکی از موارد مجلس رسیده که همین ماه باشد . چنانکه در چند روز پیش عرض کردم یکی از علل بزرگ خرابی املاک ایران این قسمت

است که بین خرده مالکین يك ملك مقسوم یا مشاع ، که يك عده خرده مالک دارد بر فرض یکی دوفتر مایل بعمران و آبادی و ازدیاد آب قنات و کاریز باشند سایر مالکین حاضر نمیشوند توجه میفرمائید عرض کردم یکی از مواد بسیار حساس این قانون همین ماده است هر چه آقایان اظهار کردند نسبت بهر قسمتی از قسمت ها که اطلاع داشتند صحیح است اما يك قسمت مهمی از مملکت علت خرابی املاکش این است که بنده عرض میکنم فلان ملک که در سابق میدانیم چه اندازه از احتیاج خودش زیانر حاصل میداده است در نتیجه اینکه در دست يك عده خرده مالک افتاده اکثریت آنها حاضر نمیشوند وجهی بدهند برای آبیاری و برای اینکه این ملک و این کاریز و این رقیه بر گردد بروز اولش مخصوصاً در قسمت اوقاف خیلی زیاد داریم از این قبیل که نه حاضر میشوند وجهی بدهند نه کمک مالی میکنند نه کمک رجال میکنند که بهمین منوال افتاده است و دفعه پیش هم این را عرض کردم یکی از علل مهم این است این را چه میکنید؟ در این ماده يك راهی پیدا کنید برای اینکه يك نفر ممکن است سدره آبادی بشود مثلاً يك ملك پنججاه مالک دارد وجود يك نفر ملكی را که در سال پانصد خروار غله خیز داشته است دیده ایم مانع آبادی شده است برای این موضوع يك فکری بفرمایند که شاید از این نوع املاک خیلی در ایران زیاد باشد.

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده خواستم در این جا این کلمه و غیره را عرض کنم معنی ندارد و ثانیاً عقیده ندارم که مالکینی که صاحب قنات هستند ریش اینها را گرفتار کنند بنده خواستم عرض کنم که اصلاً مالکین را وارد این موضوع نکنند و در کار مالکین داخل نشوید و کلمه غیره هم معنی ندارد .

وزیر کشاورزی - اگر مالکین کار خودشان را میکنند که ما دخالتی نمیکنیم ولی اگر کار خودشان را نکنند البته باید دولت دخالت بکند .

رئیس - ماده ۱۲ .

ماده ۱۲ - در صورتیکه مالکی تا دو ماه از اخطار بنگاه آبیاری از پرداخت سهمیه مذکور در ماده ۱۱ استنکاف نماید بنگاه آبیاری مجاز است از اعتبارات آبیاری سهمیه او را بصندوق پرداخته و مبلغ پرداختی را بانضمام سود قانونی استیفا کند .

رئیس - ماده ۱۳ .

ماده ۱۳ - نسبت به قنات دائر و باثری که صاحبان متعدد دارند در مواردی که دائر کردن يك قنات باثر و یا تنقیه یا ازدیاد آب يك قنات دائری ضرورت پیدا نماید به محض تقاضای مالک یا مالکین يك چهارم آب قنات بنگاه آبیاری باید درصدد بازجوئی بر آمده .

اولاً - تشخیص دهد که عملیات مورد تقاضا لازم یا مفید میباشد .

ثانیاً - معین کند که اقدام بآن از لحاظ فنی ممکن بوده و از این حیث مانع قانونی هم ندارد . سپس مراتب را به مالکین عمده کتباً و بوسیله درج در روزنامه های کثیرالانتشار و الصاق اعلان در محل بخورده مالکین اخطار نماید . مالکین نامبرده موظف هستند در مدتی که کارشناس معین می کند و در هر صورت از دو ماه از تاریخ اخطار تجاوز نخواهد کرد نسبت بعمران قنات خود اقدام نمایند چنانکه يك یا چند نفر از آنها میتوانند یا نخواهند در ظرف مدت مزبور در قنات خود اقدام بکار کنند بنگاه آبیاری مکلف است که بلافاصله کار قنات مزبور را بشريك یا شراکتی که تقاضا نموده اند واگذار کرده و خود نسبت بکار آن نظارت نماید و سهمی متمتعین را از اعتبارات آبیاری پردازد و پس از انجام کار طلب خود را بانضمام سود قانونی از متمتعین مطالبه و دریافت دارد .

در صورت تخلف برای هر ماه تأخیر صدی يك از مجموع مطالبات نامبرده جریمه تعلق خواهد گرفت و چنانکه تا قبل از بدست آمدن اولین محصول متمتع حاضر به پرداخت دین خود نشود بنگاه آبیاری مجاز خواهد بود در رأس اولین

محصول و محصول های بعدی عین جنس را که بنرخ رسمی تسعیر میشود بابت مجموع طلب خود باضافه هزینه که بآن تعلق میگردد مستقیماً یا بوسیله مقامات صلاحیت دار دریافت دارد .

تبصره - نسبت بدرآمد حاصل از این قبیل موارد نیز طبق ماده ۷ عمل خواهد شد .

مخبر - عرض کنم يك قسمت از این ماده در کمیسیون دادگستری يك مختصر اصلاحی بعمل آمد که این را ملاحظه نفرمودید و آن عبارت از این است که : معین کند که اقدام بآن از لحاظ فنی ممکن بوده و مزاحم قنات دیگر نمیشود .

طوسی - این را بنده خواندم سایر آقایان هم توجه فرمودند

رئیس - پیشنهادات بکمیسیون مراجعه میشود ماده ۱۴

ماده ۱۴ - بوزارت دارائی و کشاورزی اجازه داده میشود مقررات مخصوص مالی و کارگزینی که کاملاً تسریع جریان ساختمانی و سایر کارهای مربوط با اجرای این قانون را بسهل ترین طرق و ضمناً حسن انجام عمل را هم تأمین نماید تهیه و بموقع اجرا گذارند .

رئیس - آقای انوار

انوار - در این ماده نوشته شده است (بوزارت دارائی و کشاورزی اجازه داده میشود مقررات مخصوص مالی و کارگزینی که کاملاً تسریع جریان ساختمانی و سایر کارهای مربوط با اجرای این قانون را بسهل ترین طرق و ضمناً حسن انجام عمل را هم تأمین نماید تهیه و بموقع اجرا گذارند) این را بنده عقیده ندارم این مقررات يك حدی لازم دارد و باید در این قانون معین شود که این بنگاه مستقل چقدر پول لازم دارد و چه اشخاصی را در نظر گرفته اند برای تهیه این مقررات این را معین کنند .

رئیس - آقای مخبر .

مخبر (آقای افشار) - اگر درست توجه فرموده باشند در ماده ۲ این قانون میزان معین شده سالی ۴۵ میلیون ریال در ماده ۳ اجازه داده میشود که هر مبلغی که در سال اول دوم کار بمصرف نرسید و باقی ماند آن باقیمانده را

میتوانند در سال بعد مصرف بکنند . البته این دو ماده تطبیق نمیکند با مقررات بودجه و سایر قوانین محاسباتی بواسطه همین قانون که مقررات آبیاری را اجازه میدهد که بر طبق ماده ۲ و ۳ عمل بکنند . لذا يك اجازه اضافی لازم دارد که وزارت دارائی هم از نظر محاسباتی در آئیه اجرای مقررات ماده ۲ و ۳ را اشکال نکنند از این نظر است که این مقررات با نظر نماینده وزارت دارائی وضع میشود و چون مبلغ مخصوص دیگری تخصیص داده نشده است احتیاجی نیست که مبلغ معین را تخصیص دهیم .

رئیس - ماده ۱۵ .

ماده ۱۵ - وزارت کشاورزی آئین نامه های مربوط با این قانون را تا دو ماه تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بلافاصله بموقع اجرا خواهد گذاشت .

رئیس - آقای منشور

منشور - عرض کنم در این قانون مینویسد (آئین نامه های مربوطه) بنده خواستم توضیح بدهند که مقصود از این آئین نامه ها چیست و چرا آئین نامه ها متعدد است و ضمناً در این جا توضیح بفرمایند که چه موادی و مقرراتی در نظر دارند بگذارند که مخالفتی از این حیث با قانون نداشته باشد .

رئیس - رأی گرفته میشود به ورود در شور دوم موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - بنده يك لایحه مختصری بود که چندین بار از آقایان نمایندگان استدعا کردم اگر اجازه بفرمایند چیز مختصری است مطرح شود (صحیح است)

۳ - طرح و تصویب لایحه اجازه خرید عمارت تعاونی مصرف از طرف وزارت بازرگانی و پیشه و هنر

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه باطلاع آقایان میرسد . کمیسیون بودجه لایحه شماره ۱۳۱۵۹ دولت راجع با اجازه خرید عمارت تعاونی و مصرف بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر را مطرح نموده با اظهار موافقت اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید . مخبر کمیسیون بودجه . اعتبار

رئیس - ماده واحده خوانده میشود.

ماده واحده - وزارت بازرگانی و پیشه و هنر مجاز است عمارت تعاونی مصرف واقعه در خیابان فردوسی را بمبلغ ۳۵۳۷۳۲۰۲/۷۵ ریال از بانك ملی خریداری نموده وبهای آنرا با بهره صدی هفت در ظرف سنوات ۱۳۲۲ و ۱۳۲۳ و ۱۳۲۴ ضمن بودجه خود منظور و دروجه بانك نامبرده پیر دازند تقدیم و تصویب آنرا خواستار است.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - بنده در کمیسیون بودجه هم با این لایحه موافقت کردم و آقای وزیر پیشه و هنر هم مستحضر هستند و تشریف داشتند. این عمارتی را که ما اجازه میدهم به وزارت پیشه و هنر فروخته شود یکی از بهترین بناهایی است که اخیراً در پایتخت ساخته شده و آماده و پرداخته است که امروز تقدیم آقای وزیر خواهد شد. آنچه که بنده مطلع شدم این بنا باین عظمت که ساخته شده است این برای آن شرکت تعاونی مصرف بوده و از نظر احتیاجات آنها يك ساختمانهای مخصوصی ساخته شده که اگر ما بخواهیم این ساختمانهای مخصوص را بصورت اداره در بیاوریم. حقیقتاً این بنای باین عظمت معیوب و خراب میشود. بنده خودم ندیدم آنجا اولی به بنده اطلاع دادند که چون آن بنا را برای مصرف شرکت تعاون مصرف ساخته اند و باین منظور مقصود ساخته شده است این است که دارای يك چیزهای فنی است که بدرد کارهای دیگر مخصوصاً کارهای انباری شایندز باد نخورد و اگر بخواهند اطرافشان را تغییر و تبدیل بدهند و واقعاً بنا از بین میرود و حالا میخواهیم که این را در نظر داشته باشند که بنایش را دست نزنند که هر موقعی خواستند همان شرکت را تأسیس کنند در این بنا داخل و تصرفی نشود که ممکن است دو مرتبه بمنظوری که این بنا ساخته شده است بر گردد.

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی - برای اینکه خاطر آقایان نمایندگان محترم بهتر مسبق باشد خواستم استفاده

کنم از فرمایشات آقای امیر تیمور و توضیح مختصری عرض کرده باشم. آنچه که فرمودند البته صحیح است یعنی این بنا از روز اول برای اداره ساخته شده بود بنائی بود که برای شرکت تعاونی مصرف ساخته شده بود پولش را هم البته بانك ملی پرداخته ولی چون مربوط بکاری نبود که متعلق ببانك باشد علی ای حال پولش را بانك بحساب دولت گذاشته بودند و البته کاملاً این بنا برای کار اداره آماده نیست ولی دو مطلب ما را وادار کرد که این پیشنهاد را خدمت آقایان تقدیم کنم یکی این است که اصلاً در تهران و در سایر جاها بنای اجاره برای اداره اصلاً ساخته نشده است هر جا که ما بخواهیم برویم مثل این جا خواهد بود. يك نکته دیگر این است که البته این عملی که در اینجا خواهد شد همینطور که آقای امیر تیمور یاد آوری فرمودند و کاملاً صحیح است هیچ عملی نخواهد شد که بکلی وضع بنا را خراب کند فقط يك تیغه بندیهائی خواهد شد که بتوانند اعضاء آن کارشان را بکنند و فعلاً که این بنا ساخته شده اگر ادارات بخواهند ازش استفاده کنند از يك حیث مناسب تر از همه وزارت بازرگانی است زیرا بطوریکه آقایان اطلاع دارند یکی از کارهای وزارت بازرگانی تأسیس نمایشگاه است که هر سال دائر میشد آن محلی که سابقاً برای نمایشگاه بود بالفعل اختصاص ببانك کشاورزی داده شده است و وزارت بازرگانی جایی ندارد و بخصوص اینجا که دارای دکان و جای نشان دادن اتمه ساخته شده است کاملاً ممکن است این استفاده را کرد بنا بر این پولش را اولاً بانك ملی گذارده است بحساب دولت و چیزی نیست که تحمیل تازه باشد و بعد از آنکه وسیله پیدا شد و پولش هم بود و وسائلی که از خارجه باید بیاید فراهم شده بود وزارت بازرگانی جای دیگر خواهد ساخت آنوقت البته خواهیم دید که این محل برای چه کاری مناسب تر خواهد بود بنا بر این اگر موافقت بفرمائید باین ترتیب پا پیای اعتبار است و چیزی نیست.

(جمعی از نمایندگان مخالفی ندارد)

رئیس - رأی گرفته میشود بماده واحده دولت موافقین ورقه سفید میدهند.

(اخذ آراء بعمل آمد ۷۲ ورقه سفید شماره شد)

رئیس - عده حاضر در موقع رأی ۹۹ نفر لایحه با کثرت ۷۲ رأی تصویب شد.

(۴ - طرح و تصویب لایحه استخدام فارغ التحصیل های دانشکده های کشاورزی)

رئیس - گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی کمیسیون بودجه لایحه شماره ۲۷۲۸۱ دولت راجع بفارغ التحصیل های دانشکده و دبیرستان های کشاورزی را با حضور آقای وزیر کشاورزی مطرح نموده و با اصلاحی بشرح زیر تصویب نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود.

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت کشاورزی اجازه میدهد که از صرفه جوئی اعتبار ماده ۳ بودجه سال جاری آن وزارتخانه فارغ التحصیل های دانشکده ها و دبیرستانهای کشاورزی و دامپزشکی را استخدام و حقوق آنها را از همان محل تأمین نماید.

رئیس - آقای انوار ..

انوار - عرضی که میکنم در این موضوع اول آقای امیر تیمور در کمیسیون بودجه فرمودند و در کمیسیون هم جواب صحیح داده نشد حالا بنده باز تذکر میدهم گرچه اکثریت هم رأی میدهد لکن موضوع این است که ما اینهمه مخارج فرهنگ میکنیم و مدارس تشکیل میدهم يك مدرسه وقتی که فارغ التحصیل شد فارغ التحصیل هایش را بدولت میدهد ولی گفتم که مدارس کشاورزی مدارس عملی است غیر از این است؟ درست است یا نه؟ لیسانسیه یا دکتری که از آن مدرسه در آمد دیگر نباید يك باری برای مملکت باشد

آقای فكری برای این کار بکنید. ما يك مدرسه طب داریم و دکتر از آنجا بیرون میآید البته مدرسه طب خیلی مدرسه خوبی است و برای مملکت لازم است و بدرد مملکت میخورد ولی مدرسه کشاورزی بعقیده من بهتر است برای اینکه شاگرد عملی از آنجا بیرون بیاید که هم از نظر معلوماتی که در آنجا درس میخواند که موضوع کشاورزی است علمی است و هم از نظر برای مملکت مفید است ولی بشرط اینکه دیگر سربار جامعه و دولت نشوند فلانی رفته است در مدرسه کشاورزی تحصیل کرده است عملی یاد گرفته است خوب زمین بهش بدهید برود عمل کند و دیگر يك باری بر این مملکت تحمیل نکنید این را تصدیق بفرمائید... این را بنده بر سهیل اجمال عرض میکنم چون حال خوش نیست خیلی هم آقای وزیر خوش میآید که حال خوش نیست ولی ما باید يك فکری برای این مدارس بکنیم که وقتی اینها از این مدارس که کارشان عمل است بیرون میآیند دیگر سر بار دولت و کل بر جامعه و ملت نشوند يك باره آنها را آزاد کنید و بگذارید خودشان بروند اگر اطلاعات دارند، دکتر هستند، تحصیل کرده اند فلاحت کنند و مردم را هم به معلومات خودشان آشنا کنند و نباید دیگر آنها بروند در وزارتخانه در پشت میز به نشینند.

وزیر کشاورزی - بنده با فرمایشات آقای انوار کاملاً موافقم ولی این محصلین که در این دانشکده هستند وقتی که وارد میشوند يك تعهدی میبایند که اگر دولت خدمتی رجوع کرد مجبورند برای يك مدت معینی در خدمت دولت باشند و ما چون احتیاج بوجود آنها داریم باید استخدامشان کنیم. يك عده ای هم اصلاً حاضر شده اند که تمام هزینه ای که در

اسامی موافقین - آقایان: دکتر فنی - منصف - ساکینیان - معتمد سنک - مؤید احمدی - رحمت سهیمی - آزادی - هاشمی - دادور - مقدم فریدونی - صفاری - مؤید قوامی - لبقوآنی - شیرازی - کاظم جلیلی - یار احمدی - دکتر لقمان نهورای - مجد ضیائی - معینی - نمازی - حسین افشار - شعاع - امامی - مهلب - مکرم افشار - معین - اقبال - دکتر قزل ایغ - دکتر تاج بخش - فیاض - نقه الاسلامی - بود افغان - رستم کیو - معضدی - فرشی - دکتر ضیاء - فتوحی - ملک زاده آملی - مهدوی - نائینی - دکتر طاهری - عزیزی - رضوی - دولتشاهی - دکتر سنک - حریری - حمزه تاش - بالیزی - انوار - عطا الله بالیزی - رفیعی - اصفهانیان - سزاوار - فرخ - دکتر مؤید نفیسی - ذوالقدر - فرمانفرمایان - جمفر اصفهانی - هراز - اردبیلی - فروهر - محبتلاریجانی - جمفر پناهی - دکتر ملک زاده - حسین چلائی - کاررونیان - بهبانی - گرگانی - لاریجانی - نقابت - دهستانی.

مدت تحصیل دولت برای آنها داده است عیناً پس بدهند و آزاد بشوند و در املاک خودشان یا دیگران کار نکنند و متاسفانه امروز وضع استخدام طوری است که اغلبشان مایل هستند که بروند و وارد خدمت نشوند چنانکه در نقاط جنوب يك گرفتاری هائی برای ما پیدا شده است که مأمورین کشاورزی ترك خدمت میکنند و فعلاً ما بوجود این فارغ التحصیلها احتیاج داریم که پیشنهاد کرده ایم این لایحه در مجلس تصویب شود.

رئیس - آقای امیر تیمور فرمایشی دارید؟

امیر تیمور - بلی نظر بنده را بطور اجمال نماینده محترم آقای انوار بیان فرمودند. یکی از بهترین موسسات معارفی ما مدرسه کشاورزی است. اینکه عرض کردم بهترین مؤسسات از این جهت است که هم از نقطه نظر تعلیماتی که در آنجا تحصیل میکنند که موضوع کشاورزی است و هم از جهت اینکه ما مایل بودیم و حالا هم عقیده داریم که محصلینی که از این مدرسه خارج میشوند دیگر سربار جامعه و دولت و وزارتخانه ها نباشند اینها بتوانند بروند برای خودشان عقب شغل آزاد و يك عناصری از آنجا بیرون بیایند که خودشان با بازوی خودشان بتوانند کار بکنند و از پرتو وجود آنها هم کشور استفاده بکند و آنها در حکم يك مربیانی و معلمینی باشند که در تمام نقاط کشور پراکنده بشوند و بتوانند امور کشاورزی ما را بصورت جدید در بیاورند اگر بنا باشد از این مدرسه عده ای که می آیند آنها را هم وزارت کشاورزی استخدام بکند و ببرد پشت میز وزارت کشاورزی بنشاند اولاً نقض غرض است ثانیاً يك وجودهای مفیدی را عاطل و باطل کرده است. يك وجودهائی که در صحاری ایران در مزارع ایران در دهات ایران در نقاط حاصلخیز ایران اظهار وجود میکنند اینها را باین ترتیب يك اشخاص پشت میز نشینی بار می آورند که هیچگونه نتیجه ندارد. بنده بطور مفصل در کمیسیون نظر خودم را عرض

کمیسیون و با اطلاع آقای وزیر کشاورزی رسانده ام در اینجا بحث زیادی نمیکنم. حالا هم البته لایحه تصویب میشود منظور این است که برای آتیه در نظر داشته باشند که این محصلین بطور آزاد تسلیم جامعه شوند که خودشان بروند پی مشاغل آزاد نه اینکه کل بردول شوند و يك عضوی بر اعضای دولت اضافه شود این رویه خوبی نیست خوب است اینها را بگذارند که آزادانه وارد جامعه شوند و از وجودشان آزادانه کشور استفاده کند.

رئیس - آقای دکتر طاهری.

دکتر طاهری - بنده موافقم با تأیید نظریات آقای امیر تیمور ولی چون اشخاصی که از دانشکده کشاورزی بیرون می آیند هنوز عده شان بقدر کفایت نیست از این جهت با اینکه اینها بواسطه نوع تحصیلاتشان يك وجودهای مفیدی هستند که خودشان مستقلاً میتوانند کار کنند ولی چون وزارت کشاورزی بوجود آنها احتیاج دارد (نه از نقطه نظر اینکه تحمیل میشوند به دولت) بلکه از نظر اینکه وزارت کشاورزی يك وزارتخانه تازه ایست بایستی بوسیله این اشخاص که از دانشکده کشاورزی بیرون می آیند طرز زراعت را با آلات و ادوات جدید به کشاورزان تعلیم بدهند و اینها را که تربیت کرده است که با آنها خدمتی به کشاورزی کرده باشد از این جهت است که وزارت کشاورزی آنها را استخدام میکند.

رئیس - آقای ثقة الاسلامی.

ثقة الاسلامی - موافقم.

رئیس - آقای دکتر سنگ.

دکتر سنگ - موافقم.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - موافقین با این لایحه ورقه سفید میدهند.

(اخذ آراء بعمل آمده شصت و چهار ورقه سفید

يك ورقه کبود شمرده شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۰۱ با کثرت ۶۴ رأی تصویب شد.

رئیس - برای انتخاب اعضاء دیوان محاسبات که در جلسه گذشته اخذ رأی شد آراء استخراج شد و چهار نفر اکثریت داشته اند و چند نفر دیگر اکثریت نداشته اند بایستی تجدید رأی شود. **چند نفر از نمایندگان** - در جلسه بعد.

رئیس - در جلسه دیگر برای عده که انتخاب نشده اند تجدید رأی میشود (صحیح است)

[۵ - تصویب دو فقره مرخصی]

رئیس - دو فقره گزارش از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است بگزارش مرخصی آقای اقبال :

آقای اقبال برای انجام امور ضروری محلی درخواست دو ماه مرخصی از تاریخ حرکت نمودند و با ادله ای که در کمیسیون نسبت بلزوم مسافرت خود اقامه نمودند کمیسیون عرایض

و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن بعرض میرسد.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای اقبال بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. گزارش مرخصی آقای جلالی : آقای جلالی درخواست یکماه مرخصی از تاریخ ۲۰ بهمن ماه ۱۳۲۱ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای جلالی بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۶ - موقع و دستور جلسه آتیه - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازه می فرمائید جلسه را ختم کنیم؟ (صحیح است) **جلسه آتیه روز پنجشنبه ۲۵ بهمن ماه سه ساعت و نیم پیش از ظهر دستور هم لوایح موجوده (مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)**
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

الهامی موافقین - آقایان : محمد ضیائی - فیاض - دکتر غنی - مؤید قوامی - لبقوانی - مکرم افشار - محمد تقی شیرازی - اوحدی مصنف - دهستانی - هاشمی - جعفر پناهی - کازرونیان - صفاری - دکتر طاهری - جلیلی - هدایت - معتضدی - یار احمدی - سزاوار رحمت سبیمی - فریدونی - دادور - بوداغبان - عزیزی - فتوحی - دکتر ضیاء - رستم گبو - جعفر اصفهانی - چایچی - اصفهانیان - اردبیلی طباطبائی - محبط لاریجانی - فرمانفرمائیان - شهدوست - دکتر قزل اباغ - گرگانی - جلالی - امامی - لاریجانی - موقر - نیکپور - دکتر سبیمی - فرخ - دکتر سنگ - اعتبار - افشار - معدل - افخمی - نعلزی - ثقة الاسلامی - دکتر احمد مهدیبت الله پالیزی - سبیمی - اقبال دکتر مؤدب نفیسی - عطا الله پالیزی - مهذب - رضوی - معتمد سنگ - بهبهانی.

مخالف - آقای انوار

ورقه سفید علامت امتناع ۲